



Stor-Elvdal kommune

Sektor for oppvekst og utdanning

Dato: 19.04.2024

Saksnr.:2024/391-12557/2024

Høring forskrift om skoleregler og skoledemokrati

Innledning

Stor-Elvdal kommune legger med dette fram forskrift om skoleregler og skoledemokrati for skolene i Stor-Elvdal ut på høring.

Vi foreslår i stor grad videreføring av reglene som i dag følger av kommunalt ordensreglement for skolene i Stor-Elvdal. De foreslåtte endringene er:

- Forskrift om reglement for orden og adferd (ordensreglement) ved skolene i Stor-Elvdal kommune endrer navn til forskrift om skoleregler ved skolene i Stor-Elvdal
- Innføring av regler om skoledemokrati

De foreslåtte reglene om skoledemokrati viderefører i stor grad organisering av elevråd og foreldrenes arbeidsutvalg (FAU). Samarbeidsutvalg (SU) er tatt ut med bakgrunn i at det ikke er et krav i ny lov.

Stor-Elvdal kommune skulle gjerne gjennomført en prosess hvor elevene kunne deltatt aktivt i å utarbeide nye regler når det gjelder skoleregler og skoledemokrati. Dette lar seg ikke gjøre i og med at forskriften må være vedtatt før 1.8.2024.

Gjeldende regler

Det følger av opplæringsloven § 9A-10 at:

«Kommunen skal gi forskrift om ordensreglement for den enkelte grunnskole, og fylkeskommunen skal gi forskrift om ordensreglement for den enkelte vidaregåande skole. Reglementet skal gi reglar om rettane og pliktene til elevane så langt dei ikkje er fastsette i lov eller på annan måte. Reglementet skal innehalde reglar om orden og oppførsel, om kva tiltak som kan nyttast mot elevar som bryt reglementet, og om korleis slike saker skal behandlast.»

Med hjemmel i ovennevnte bestemmelse har Stor-Elvdal kommune vedtatt kommunalt ordensreglement administrativt med hjemmel i administrativt

delegeringsreglement. Reglementet gjelder grunnskolen i Stor-Elvdal. Det gjelder også voksenopplæringen så langt det passer.

Ny opplæringslov

Det følger av ny opplæringslov § 10-7 at:

«Kommunen og fylkeskommunen gir forskrift om organisering av skoledemokratiet og om rettar og plikter for elevane, mellom anna om orden og oppførsel (skolereglar). Kommunen og fylkeskommunen kan i slike skolereglar angi kva tiltak som kan brukast når elevar bryt skolereglane, og korleis slike saker skal behandlast.»

Bestemmelsen viderefører store deler av innholdet i tidligere opplæringslov. Det er likevel tatt inn et nytt krav om at kommunen og fylkeskommunen også må forskriftsfeste regler om skoledemokrati og om retter og plikter for elevene.

Overordnet føringer for skoledemokratiet følger av § 10-4:

«Skolen skal sørgje for at elevane og foreldra får vere med på å planleggje, gjennomføre og vurdere verksemda til skolen, mellom anna arbeidet med skolemiljøet, kvalitetsutvikling i opplæringa og fastsetjinga av skolereglar. Elevane skal ikkje delta i behandlinga av saker som er omfatta av lovfesta teieplikt.

Skolen skal leggje til rette for at alle elevane skal kunne ytre seg, og oppmuntre dei til å delta i skoledemokratiet. Skolen skal også hjelpe elevane i arbeidet med skoledemokratiet.»

Organiseringen av skoledemokratiet er regulert i ny opplæringslov § 10-5. Her videreføres kravet om at alle skoler skal ha et elevråd. Ut over krav om elevråd, så åpner bestemmelsen i større grad opp for at kommunen selv kan avgjøre hvilke brukerorgan skolene skal ha sammenlignet med nåværende opplæringslov. Det er i ny lov ikke krav om samarbeidsutvalg eller skolemiljøutvalg.

Etter § 20-3 kan kommunene og fylkeskommunene fastsette ordensregler for voksne. Bestemmelsen er ny, og det er ingen tilsvarende regulering i gjeldende opplæringslov.

Kommunedirektørens forslag

Vi foreslår at forskrift om reglement for orden og adferd (ordensreglement) ved skolene i Stor-Elvdal kommune oppheves. Forskriften erstattes av ny forskrift om skoleregler og skoledemokrati ved skolene i Stor-Elvdal. Dette vil være i henhold til ny opplæringslov §§ 10-7 og 10-4.

Utkast til ny kommunal forskrift

Forskrift om skoleregler og skoledemokrati ved skolene i Stor-Elvdal

Hjemmel:

§ 1. Formål

Reglementet skal bidra til at elevene i skolene i Stor-Elvdal har et trygt og godt skolemiljø, som skaper trivsel, inkludering og gir et godt grunnlag for læring. Reglementet skal videre legge til rette for at elever og foreldre får være med på å planlegge, gjennomføre og vurdere virksomheten til skolen.

§ 2. Virkeområde

Ordensreglementet gjelder for grunnskolen i Stor-Elvdal inkludert kulturskolen og skolefritidsordningen. Reglementet omfatter også voksenopplæringen så langt det passer

Reglementet gjelder i skoletiden når skolene har ansvar for elevene. Det vil si i alle typer undervisningslokaler, fellesrom og utearealer og når elevene har undervisning andre steder enn på skolens område, for eksempel i leirskoler og på andre turer i skolens regi.

Reglementet kommer også til anvendelse utenfor skoletiden forutsatt at elevenes oppførsel har tilstrekkelig tilknytning til skolen, herunder situasjoner der elever krenker hverandre og det fører til at de ikke har det trygt og godt på skolen.

§ 3. Hensynet til elevens beste og elevenes rett til å bli hørt

I alle saker som behandles etter dette reglementet, skal hensynet til elevens beste være et grunnleggende hensyn. Skolen skal også ivareta elevens rett til å bli hørt.

§ 4. Vurdering av elevenes orden og oppførsel

Vurdering i orden og oppførsel skal foretas ut fra reglene om orden og oppførsel i dette reglementet. Elevens orden og oppførsel kan ikke vurderes ut fra andre vurderingsgrunnlag enn dette.

Karakterene i orden og oppførsel vil som hovedprinsipp bli satt ned ved gjentatte brudd på en eller flere regler. Karakterene kan også settes ned ved enkelthendelser dersom det gjelder et spesielt grovt brudd på reglementet

§ 5. Regler for orden

Elevene skal

- møte presist
- følge skolens regler for melding av fravær
- møte forberedt til opplæringen - ha med nødvendig utstyr
- gjøre arbeid til rett tid og overholde frister
- holde orden

§ 6. Regler for oppførsel

Elevene skal vise alminnelig god oppførsel, herunder

- være til stede i opplæringen
- behandle, også på digitale medier, medelever, ansatte og andre som elevene møter i

skolehverdagen med respekt uansett kjønn, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsevne, seksuell orientering m.m.

- bidra til et godt skolemiljø
- rette seg etter beskjeder fra skolens ansatte
- ta godt vare på skolens eiendeler
- vise nettvett og følge skolens regler for bruk av mobiltelefoner, datautstyr og digitalt utstyr
- følge skolens regler for bruk av hjelpemidler og spesialutstyr.

Oppførsel og opptreden som ikke aksepteres

- å mobbe eller på andre måter krenke andre
- å utøve eller true med fysisk vold
- å fuske eller forsøke å fuske
- å ha med, bruke eller være påvirket av alkohol, narkotika eller andre rusmidler
- å røyke eller bruke tobakk/snus
- å ha med og/eller benytte farlige gjenstander
- å bruke plagg som helt eller delvis dekker ansiktet

§ 7. Mobilforbud

Elevene skal ikke benytte eller ha synlig mobiltelefon eller andre digitale kommunikasjonsmidler i skoletiden inkludert friminutter. Lærer kan gjøre unntak for enkelttimer. Reglene gjelder tilsvarende for smartklokker og gps-klokker, unntatt når de er satt i skole- eller frakoblet modus. Elever med særskilt behov for tilrettelegging kan etter søknad gis unntak fra mobilforbudet. I vurderingen skal det blant annet

legges vekt på den enkelte elevens behov, opplærings- og klassemiljø. Rektor avgjør om slikt unntak skal gis.

§ 8. Inndragning av gjenstander

Ulovlige gjenstander skal inndras og overlates til politiet.

Gjenstander (eksempel mobiltelefoner) som brukes i strid med det lokale ordensreglementet, kan midlertidig inndras. Det samme gjelder dersom eleven har med seg gjenstander som etter dette reglementet ikke aksepteres.

Dersom skolen inndrar røyk/tobakk/snus eller alkohol fra umyndige elever, bør disse gjenstandene leveres til foreldrene.

§ 9. Reaksjoner ved brudd på reglene for orden og oppførsel

Skolene i Stor-Elvdal vil benytte følgende reaksjoner ved brudd på reglene for orden og oppførsel:

1. Muntlig irettesettelse
2. Muntlig tilbakemelding til foresatte
3. Anmerkning i Visma Flyt skole
4. Pålegg om å utføre oppgaver før eller etter skoletid for å rette opp skader som eleven er ansvarlig for
5. Bortvisning fra undervisningen for en opplæringsøkt, men ikke mer enn to klokketimer
6. Bortvisning for resten av dagen
7. Bortvisning fra undervisningen for lengre tid enn resten av dagen
 - inntil tre dager på 8.-10. årstrinn
8. Skriftlig melding til foresatte dersom eleven står i fare for nedsatt karakter i orden og/eller oppførsel

Fysisk refsing og kollektiv avstraffelse er ikke tillatt.

Eleven plikter å overholde ilagte reaksjoner. Ved manglende overholdelse kan eleven ilegges nye reaksjoner.

§ 10. Anmeldelse av straffbare forhold

Skolen vil normalt anmelde straffbare forhold til politiet. For mindre alvorlige forhold skal skolen foreta en konkret vurdering av om anmeldelse er hensiktsmessig.

§ 11. Erstatningsansvar

Ved skade eller skadeverk på skolens eiendom eller utstyr kan eleven og/eller elevens foreldre/foresatte bli holdt erstatningsansvarlige. Det samme gjelder ved tap av undervisningsmateriell.

§ 12. Saksbehandling ved bruk av reaksjoner

Ved bruk av reaksjoner gjelder følgende saksbehandlingsregler:

- Skolen skal sørge for at avgjørelsen tas på et forsvarlig grunnlag.
- Eleven har rett til å forklare seg muntlig for den som skal ta avgjørelsen. Skolen skal sørge for at eleven får snakke med noen han/hun stoler på og i en situasjon som oppleves trygg.
- Avgjørelsen skal begrunnes (ved avgjørelse av særlig betydning skal begrunnelsen gis skriftlig).
- Før avgjørelse om bortvisning blir fattet skal skolen ha vurdert om det er mulig å bruke andre reaksjoner eller hjelpetiltak.
- Rektor avgjør om reaksjonene i § 9 nr. 4, 5, 6 skal benyttes.
- Sektorleder for Oppvekst og utdanning avgjør om reaksjonene i § 9 nr. 7 skal benyttes.
- I alvorlige saker skal mindreåriges foreldre/foresatte varsles så langt det er mulig. Før foresatte varsles, skal eleven ha blitt hørt i trygge omgivelser.

Foreldre/foresatte til elever på årstrinnene 1–7 skal varsles før det blir satt i verk bortvisning for resten av dagen.

Reaksjonene i § 9 nr. 6–8 er å anse som enkeltvedtak, og må i tillegg følge saksbehandlingsreglene for enkeltvedtak i forvaltningsloven.

§ 13. Organisering av skoledemokratiet

Skolene skal sørge for at elevene og foreldrene får være med å planlegge, gjennomføre og vurdere det som skjer på skolen jfr Opplæringslova §§ 10-4 og 10-5.

Ved skolene i Stor-Elvdal skal det være elevråd valgt av elevene. Elevene kan velge å organisere seg på annen måte. Hver skole skal ha et arbeidsutvalg for foreldre valgt av foreldrene (FAU). Foreldrene kan velge å organisere seg på andre måter. I

Skolene i Stor-Elvdal har felles FAU-møter ved behov.

Alle brukerorganene skal få nødvendig informasjon og opplæring. Rektor ved den enkelte skole er ansvarlig for dette.

§ 14. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft fra 1. august 2024. Samtidig oppheves forskrift om reglement for orden og adferd (ordensreglement) ved skolene i Stor-Elvdal kommune av 01.08.2019.

Grethe Fjellberg

Sektorleder